

פרשת בראשית

קצר ומעניין לפרשת השבוע

פרשיית חטא אדם וחווה מעלה שאלות רבות וקשות. אחת המרכזיות שבהן היא כיצד יוצאים החוטאים, אדם וחווה, נשכרים? כיצד כתוצאה מאי ציות לקול ה' מקבלים אדם וחווה את התכונה המיוחדת לאל, ידיעת טוב ורע?

הפרשנים נוקטים בשתי גישות עיקריות: אחת, הקטנת משמעות ידיעת טוב ורע. שניה, הגדלת הידיעה, ואז התמודדות עם השכר שבאי ציות לחוק האל.

אונקלוס מתרגם את "עץ הדעת טוב ורע" כך: "דְאָקְלִין פִּירוּהִי חִימִין בִּין טַב לְבִישׁ". אולם אונקלוס לא מיחס את התכונה לאל, וכשהנחש טוען שעם אכילת הפרי יהיו "כאלוקים יודעי טוב ורע" מתרגם אונקלוס – "כרברבין", כגדולים (שבאדם).

רש"י גם מקטין את ידיעת טוב ורע אבל בדרך שונה – הוא מנתק בין "והייתם כאלוקים" לבין "יודעי טוב ורע": הנחש מביטח להם שעם אכילת הפרי [א] יהיו כאלוקים – יוצרי עולמות, וכן [ב] ידעו טוב ורע. בהמשך, כש-ה' טוען כי האדם "היה כאחד ממנו", מפרש רש"י – יחיד בעולמו, בכך שהוא יודע טוב ורע (אבל אין קשר בין תכונה זו לבין אלוהות).

ראב"ע מייחס את ידיעת טוב ורע לידיעה מינית, ובכך מקטין גם הוא את משמעות הידיעה. לגבי ההשוואה של תכונה זו לאל: בפעם הראשונה, בדברי הנחש, מפרש ראב"ע את המילה "אלקים" כמלאכים. את דברי ה' בהמשך, "הן האדם היה כאחד ממנו לדעת טוב ורע" מפרש כדברי ה' למחשבתו השגויה של האדם, שבכך הוא נדמה לאל ומלאכיו.

הרמב"ם, על אף שמקטין את ידיעת הטוב והרע, מדגיש גם את העונש שגרם החטא – הסתלקות השגה שכלית, שקיעה בדין האינסופי של הטוב והרע במקום ההשגה השכלית הפשוטה של האמת והשקר.

רמב"ן מפרש ש"דעת טוב ורע" פירושה רצון – לפני החטא היו אדם וחווה פועלים לפי צרכים והיגיון, ולאחר החטא הגיעו למידה אלוקית של רצון. עם זאת, על אף שהרצון היא תכונה אלוקית, עבור האדם מדובר בעונש כיוון שהרצון מסבך אותו עם האבחנה בין טוב לבין רע.

אחת המסקנות החשובות מהסיפור היא שהרצון לבצע פעולה קלה ומהירה כאכילת פרי ועל ידי כך לזכות בתכונה אלוקית היא עצת הנחש. מנגד, מצוות האל היחידה בסיפור היא מצוות לא תעשה, וההבדל בין מצוות לא תעשה לבין מצוות עשה היא שמצוות עשה מתבצעת בפעולה אחת ומצוות לא תעשה נמשכת לאורך החיים. כלומר: אין קיצורי דרך בעבודת ה'. הדרך היחידה להגיע לתכונות אלוקיות היא כדרישת האל מאדם וחווה – עבודה עצמית יומיומית.

17:44	הדלקת נרות
17:55	מנחה
08:30	שחרית
10:00	תפילת ילדים
10:30	קידוש
17:00	מנחה
18:35	ערבית
18:36	צאת השבת

הודעות

הציבור מוזמן לקידוש אחרי התפילה לרגל שבת החתן של נוח רזנטל (ווף ווף)

מזל טוב לעידו שטראוס לרגל בר המצווה!

מזל טוב לאיתי חיים אלבז לרגל בר המצווה!

